

Pastaraisiais metais prakartėlės vis drąsiau išnešamos į aikštes, prie puošnių eglių, į gatvių triukšmą. Tačiau jau neatkartoja XII–XIII a. turėto vaidmens. Seniausia simbolinė Kristaus gimimo vaizdavimo forma aptinkama IV–VI a. Italijos, Galijos sarkofagų reljefuose, katakombų mene. Nuo VI a. paplitusį bizantiškąjį Dievo gimimo oloje vaizdavimą (Dievo Motina patalė ir šalia kūdikis edžiose), XIV a. keičiasi kūdikėlio garbinimo motyvas – vaikelis paguldytas ant šiaudų arba ant klypančios Dievo Motinos drabužio krašto. Džotas Arenos freskoje pirmą kartą olą pakeitė tvarteliu ir nuo tada šis prakartėlės vaizdavimas paplito Vakarų Europoje.

Kalėdų prakartėlė tarsi perkelia Betliejų į mūsų namus, o mūsų namus perkelia į Kristaus gimimo vietą ir laiką. XVIII amžiuje ypač garsėjo vienuolynai, besivaržantys prakartėlę įrengti kuo prašmatniau. Kadangi nestigo gabių dailininkų vienuolių, tai padaryti buvo nesunku. Prakartėlių pagrindinį siužetą papildydavo gausybė figūrėlių, atspindinčių įvairaus socialinio sluokšnio žmonių gyvenimą. Tačiau XIX amžius atnešė ryškias menines permainas. Vietos kūrėjų kuklesnius darbus išstūmė svetur pagamintos spalvingos figūrėlės iš gipso. Dabar rengiant prakartėles kūrybiškumui nėra ribų. Mielai jas daro ir dideli ir maži. O mes, pasilenkę prie nesudėtingo siužeto išdėstytų figūrėlių, bandome pamatyti prieš du tūkstančius metų ryškiai nušvitusią žvaigždę, kurios vedini džiaugsmu švytėjo piemenėliai ir išminčiai.